

Dosarul nr. 3ra-853/22
2-20146979-01-3ra-22082022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh.Mîra, A.Pahopol, V.Negru)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând în ședință publică recursul depus de Consiliul Superior al
Procurorilor,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de
Vasile Golban împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea
în tot a actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 23 noiembrie 2020, Vasile Golban a depus prin prisma art. 191
alin. (3) din Codul administrativ în Curtea de Apel Chișinău acțiune în contestare
împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea în tot a actului
administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că activează în calitate de
procuror în cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și
Cauze Speciale, iar în perioada de activitate nu a avut careva sancțiuni disciplinare.

Vasile Golban a subliniat că prin decizia din 5 noiembrie 2019, Inspecția
procurorilor a decis transmiterea materialelor procedurii disciplinare în privința sa,
spre examinare Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al
Procurorilor”, constatând admiterea mai multor încălcări procesual-penale la
exercitarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2018790085, ce ar constitui abatere
disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu
privire la Procuratură.

În opinia sa, constatările invocate de Inspecția procurorilor constituie o
părere subiectivă și nefondată, or, în rezultatul analizei comentariilor utilizatorilor
cu date de identitate false, referitor la postarea de pe pagina de facebook a
canalului de televiziune „BTV” și anume a utilizatorilor cu nickname-urile
„Romanita Turman”, „Victor Bombau”, „Valentina Rusik”, „Olga Moraru”,

Andrei Barbacari” al căror text de pe rețele de socializare se regăsește în materialele cauzei penale s-au stabilit temeiuri rezonabile de pornire a urmăririi penale în baza art. art. 26, 285 alin. (1) din Codul penal.

Reclamantul a relatat că, temei pentru pornirea urmăririi penale în cauza dată au constituit materialele acumulate de organul de constatare a Direcției nr. 5 a INI a IGP, anume raportul înregistrat la 7 mai 2018 în Registrul de evidență a altor informații al INI a IGP, cu actele anexate și procesul-verbal privind consemnarea acțiunilor efectuate și circumstanțelor constatate, întocmit la 28 mai 2018 de către organul de constatare a Direcției nr. 5 a INI a IGP, înregistrat în aceeași zi în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al DGUP a IGP.

Potrivit informațiilor din conținutul actelor în cauză, fiind analizate sursele deschise de informare în masă și anume rețeaua de socializare ww.facebook.com, în rezultatul vizionării link-ului, care reprezintă o postare pe pagina de Facebook a canalului de televiziune „BTV”, a fost stabilită o știre privind problema neevacuării gunoierului din mun. Bălți de către serviciile de salubritate.

Fiind examinate comentariile unor utilizatori a rețelei de socializare facebook, cu referire la subiectul dat, s-au constatat comentarii cu tentă de chemare la acțiuni violente împotriva guvernării precum și la dezordini în masă. Având în vedere că din conținutul materialelor acumulate, la acel moment rezulta o bănuială rezonabilă de comitere a infracțiunii de pregătire a dezordinelor în masă, dat fiind faptul că nu exista vreuna din circumstanțele care ar exclude urmărirea penală, iar urmărirea penală are drept scop colectarea probelor necesare cu privire la constatarea existenței infracțiunii, prin ordonanța din 29 mai 2018 a dispus fixarea termenului urmăririi penale.

Reclamantul a menționat că, din conținutul informației plasate drept comentarii în raport cu numărul mare de persoane care apreciau acele comentarii, putea fi dedus cert îndemnarea la organizarea acțiunilor de protest în Piața Marii Adunări Naționale, cât și în fața clădirilor Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova, cu chemarea participanților la acțiuni violente împotriva guvernării precum și la dezordini în masă, la data pornirii urmăririi penale erau deja vizualizate de cel puțin 47 936 utilizatori, fiind apreciate de cel puțin 32 114 persoane.

Mai mult, comentariile respective fiind vizualizate de un număr mare de persoane de aproximativ 48 000, acestea puteau fi mobilizate la acțiunea de protest și instruiți referitor la modul în care urmează să acționeze la protestul organizat în minicipiul Chișinău, existând informații operative că vor fi întreprinse acțiuni de dezordini în masă.

Respectiv, constatările Consiliului Superior al Procurorilor precum că, după începerea urmăririi penale, organul de urmărire penală, contrar prevederilor art. art. 19, 254 din Codul de procedură penală, a purces doar la efectuarea măsurilor speciale de investigație, cu autorizarea judecătorului de instrucție și a procurorului, precum că dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații au avut loc cu încălcarea flagrantă a normelor procesual penale, care reglementează condițiile și modul efectuării acestora, poartă un caracter declarativ și neîntemeiat or, la dispunerea măsurilor speciale de investigații au fost respectate prevederile art. 132¹ din Codul de procedură penală.

Or, necesitatea dispunerii măsurii speciale de investigație era oficializată într-un raport care conținea informațiile menționate în formă succintă. Această informație era prezentată procurorului de caz, care evaluând necesitatea, înainta judecătorului de instrucție specializat demersul cu materialele necesare autorizării în vederea soluționării chestiunii date. Nu au existat motive întemeiate de a presupune netemeinicia acestor informații prezentate de către ofițeri în rapoarte și nici nu puteau fi combătute pe cale legală, deoarece erau obținute pe cale operativă. Mai mult, în rezultatul rapoartelor prezentate procurorilor de către ofițeri erau înaintate demersurile respective către judecătorul de instrucție, iar ultimul în temeiul prevederilor art. 305 alin. (7) din Codul de procedură penală, după efectuarea controlului temeiniciei demersului, prin încheiere autoriza efectuarea măsurii speciale de investigații.

Reclamantul a subliniat că, demersurile înaintate pe cauza dată au fost admise de către judecătorul de instrucție ca întemeiate și legale, prin urmare opinia Inspecției procurorilor că la înaintarea demersurilor au fost încălcate prevederile art. 132⁴ alin. (4) din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

Cu referire la faptul că, în cazul interceptării și înregistrării comunicărilor termenul de autorizare a depășit 6 luni, nefiind constatate temeuri pentru autorizarea repetată a măsurii prevăzută la art. 132⁴ alin. (7) din Codul de procedură penală, reclamantul a menționat că primele autorizări ale măsurilor speciale de investigație privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor au fost dispuse prin încheierile judecătorilor de instrucție din 30 mai 2018, respectiv urmau a fi finisate la 30 noiembrie 2018, deoarece potrivit art. 231 alin. (4) din Codul de procedură penală, termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni.

Deci, pe parcursul prelungirii măsurii speciale de investigație au fost depuse demersuri în așa fel încât să fie timp suficient pentru examinarea acestora, respectiv fiecare demers la prelungire se depunea cu câteva zile înainte de termenul de expirare, în acest sens, măsurile speciale de investigație au fost prelungite prin încheierile din 26 iunie 2018, 23 iulie 2018, 20 august 2018, 24 septembrie 2018, 22 octombrie 2018 și 20 noiembrie 2018, iar următorul termen se calcula de fiecare dată cu 30 zile de prelungire a măsurii speciale de investigație, astfel în fiecare lună acest termen se diminuea cu câteva zile și anume de la 2 la 4 zile or, anume acest fapt a stat la baza continuării efectuării măsurii speciale de investigație prin depunerea demersurilor la 20 noiembrie 2018 pentru prelungirea măsurii speciale de investigație.

Reclamantul a mai susținut că, lipsa intenției autorizării măsurilor speciale de investigație pe un termen mai mare de 6 luni, este dovedită inclusiv prin faptul că ar fi fost solicitată prelungirea măsurii speciale de investigație și în luna decembrie, însă asemenea solicitare nu s-a făcut. Or, prin demersurile înaintate judecătorului de instrucție s-a solicitat constatarea faptului că la efectuarea măsurilor speciale de investigație interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate prin intermediul cartelelor SIM, au fost respectate cerințele legale prevăzute de Codul de procedură penală, demersuri care au fost admise integral.

Reclamantul a invocat că termenul procedural nu urmează a fi confundat cu termenul calendaristic calculat matematic întrucât acestea diferă, legiuitorul a reglementat în art. 132⁴ alin. (7) din Codul de procedură penală, termenul general pentru acțiuni procesuale, în cazul dat de 30 de zile, respectiv 6 luni. Reieșind din aceste rigori, termenul a fost calculat pentru 6 luni, însă reieșind din faptul că fiecare prelungire nu avea continuitate din dată fixă în dată fixă, ci era prelungită într-o altă dată anterioară, în cumul s-a acumulat o perioadă de până la 6 luni ce nu a fost interceptată, termen care a fost prelungit ca fiind calificată drept o perioadă nefolosită. După expirarea termenului procedural de 6 luni, după data de 30 noiembrie 2018, de către procuror nu au mai fost depuse careva demersuri de autorizare a prelungirii măsurilor speciale de investigație autorizate la 30 mai 2018.

Vasile Golban a specificat că, în cadrul urmăririi penale au fost dispuse măsuri speciale de investigații în privința a 27 persoane, din acestea doar în privința a 11 persoane, termenul efectuării măsurilor speciale de investigație a durat mai mult decât 2 luni. În privința a 16 persoane, după efectuarea măsurilor speciale de investigație timp de 1 lună și 17 zile, reieșind din rezultatele măsurilor speciale de investigație efectuate, constatându-se că nu mai sunt temeiuri pentru efectuarea măsurii speciale de investigații, în 20 de cazuri a dispus prin ordonanțe încetarea măsurilor speciale de investigații autorizate de către judecătorul de instrucție.

De asemenea, în cadrul urmăririi penale au fost autorizate de către judecătorul de instrucție efectuarea a trei percheziții, iar reieșind din rezultatele măsurilor speciale de investigație efectuate pe caz, s-a decis efectuarea doar a unei singure percheziții, în celelalte două cazuri perchezițiile nefiind efectuate din lipsă de necesitate, constatându-se între timp faptul că temeiurile ce au stat la baza autorizării perchezițiilor și-au pierdut actualitatea.

Reclamantul a mai menționat că, de fiecare dată după expirarea termenului de autorizare a măsurilor speciale de investigații în cadrul urmăririi penale s-a procedat în strictă conformitate cu prevederile art. 132⁵ alin. (7) din Codul de procedură penală, în fiecare caz separat prin demers adresat judecătorului de instrucție s-a solicitat instanței de judecată să dispună, inclusiv, amânarea informării posesorului postului telefonic despre faptul că în privința lui au fost efectuate măsuri speciale de investigație, dar nu mai târziu din momentul finisării urmăririi penale.

Demersurile înaintate judecătorului de instrucție au fost admise integral și în fiecare caz separat, instanța de judecată a dispus inclusiv amânarea informării persoanei despre faptul că în privința lui au fost efectuate măsuri speciale de investigații, dar nu mai târziu de momentul finisării urmăririi penale. Până în prezent urmărirea penală nu a fost finisată or, la 27 februarie 2019 s-a dispus suspendarea urmăririi penale în cauza penală, urmărirea penală fiind reluată la 2 decembrie 2019.

Având în vedere cele expuse și ținând cont de faptul că prin încheieri judecătorești s-a dispus amânarea informării, procurorul nu era și nici nu a fost în drept la această fază a procesului penal de a informa careva persoane despre faptul efectuării în privința sa a măsurilor speciale de investigație. Or, în cazul informării s-ar fi încălcat dispozițiile încheieri judecătorești în vigoare.

Cu referire la faptul că, ofițerul de investigație al Direcției nr. 5 a INI a IGP, Vladimir Bordeian nu a fost inclus în grupul de urmărire penală, reclamantul a menționat că acesta nu a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, întocmind doar acte în calitate de ofițer de investigație.

Potrivit materialelor cauzei penale, nu s-a constatat nici un act procesual ce ar confirma efectuarea unor acțiuni de urmărire penală de către ofițerul de investigație a Direcției nr. 5 al INI a IGP, Vladimir Bordeian. Respectiv, în situația în care ofițerul de investigație a Direcției nr. 5 al INI a IGP, Vladimir Bordeian, nu este ofițer de urmărire penală și nu i s-a indicat să efectueze careva acțiuni de urmărire penală în cauza dată, nu a existat nici un temei pentru a-l include pe acesta în careva grup de urmărire penală. Or, în grupul de urmărire penală se includ persoane ce urmează a efectua acțiuni de urmărire penală (ofițeri de urmărire penală, procurori).

Deci, acțiunile efectuate în cauza penală nr. 2018790085 în ce privește dispunerea și autorizarea măsurilor speciale de investigații, au fost efectuate în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, or, dovada acestor argumente, constituie hotărârile instanțelor de judecată care au verificat oportunitatea și temeinicia înaintării demersurilor în cauză de către procuror, adoptând încheieri în acest sens, prin care demersurile procurorului au fost admise, nefiind stabilite încălcări, iar ulterior instanța de judecată a adoptat încheieri constatând respectarea cerințelor legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigații.

Totodată, încheierile instanței de judecată sunt în vigoare până în prezent, prin umare, constatările expuse, precum că a comis fapte ce constituie abatere disciplinară prevăzută de Legea cu privire la Procuratură și care este pasibilă tragerii la răspundere disciplinară la efectuarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2018790085 nu pot prevala asupra unor hotărâri judecătorești în vigoare, care dovedesc legalitatea acțiunilor procurorului.

De asemenea, reclamantul a mai indicat că, prin decizia Inspecției procurorilor din 16 decembrie 2019, s-a decis transmiterea materialelor procedurii disciplinare în privința sa, Colegiului de disciplină și etică pentru examinare pentru pretinsele fapte comise ce constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, la efectuarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2019670035.

În motivarea acțiunii disciplinare s-a reținut că, la 4 martie 2019, aproximativ între ora 13:48 și 16:43, procurorul Vasile Golban ilegal l-a escortat pe Nicolai Gurgurov la sediul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, fără a efectua careva acțiuni de urmărire penală. Respectiv, în perioada 15 aprilie 2019 – 29 iunie 2019 cet. Nicolai Gurgurov ilegal a fost menținut în stare de arest.

Drept urmare, Inspecția procurorilor a considerat că procurorul Vasile Golban, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute în pct. 6.2.1, 6.1.6, din Codul de etică a procurorilor, prin ce a comis abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

În susținerea poziției sale, reclamantul a indicat că, existând o bănuială rezonabilă că, Nicolai Gurgurov, care a deținut funcția de președinte a

Cooperativei agricole de producție „CORTEN” a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. xxxx din Codul penal, la 28 februarie 2019 a fost reținut.

La demersul procurorului, prin încheierea din 2 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în zi de sâmbătă, în privința învinutului Nicolai Gurgurov a fost aplicată măsura preventivă arestul pe un termen de 20 de zile. Încheierea în cauză, fiind considerată de procuror neîntemeiată în partea ce ține de termenul arestului preventiv stabilit, a fost contestată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia din 11 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul procurorului, fiind aplicat în privința învinutului Nicolai Gurgurov măsura preventivă arestul preventiv pe un termen de 30 de zile.

Vasile Golban a precizat că la 4 martie 2019, zi de luni, după aplicarea măsurii preventive în privința lui Nicolai Gurgurov, ultimul a fost etapat în incinta Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru a fi audiat asupra circumstanțelor indicate în actul de învinuire și a răspunde la întrebările procurorului ce țin de acuzația adusă. Din motiv că apărătorul ales de învinuit, fiind informat telefonic despre necesitatea prezentării la sediul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, nu a avut posibilitate de a se prezenta pentru a participa la efectuarea acțiunii de urmărire penală, iar audierea învinutului de comiterea unei infracțiuni grave nu putea fi efectuată în lipsa apărătorului, acțiunea de urmărire penală - audierea învinutului, a fost amânată pentru a doua zi.

La 5 martie 2019 și 18 martie 2019, în vederea elucidării tuturor circumstanțelor care dovedesc vinovăția învinutului, cât și cele care îl dezvinovățesc, în calitate de procuror, l-a audiat suplimentar pe Nicolai Gurgurov în prezența apărătorului său ales, însă în ambele cazuri acesta, folosindu-se de drepturile sale procesuale, a refuzat să dea declarații și să răspundă la întrebările procurorului, fapt indicat în procesul-verbal de audiere din 18 martie 2019.

Reclamantul a iterat că, nu a solicitat niciodată învinutului Nicolai Gurgurov sau altor persoane, depunerea cărorva declarații false, de acuzare sau defăimătoare în privința altor persoane și în special nici în privința lui Ivan Bișir Ivan. Declarațiile lui Nicolai Gurgurov cu referire la evenimentele din a doua jumătate a zilei de 4 martie 2019, reclamantul le consideră lipsite de logică în situația în care, la 4 martie 2019, în privința învinutului Nicolai Gurgurov deja era aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pentru o perioadă de 20 zile, respectiv în dimineața zilei de 4 martie 2019, încheierea instanței de judecată deja era contestată cu recurs, solicitându-se admiterea integrală a demersului și aplicarea arestului preventiv pe termen de 30 zile.

Cu referire la faptul că în perioada 15 aprilie 2019 – 29 iunie 2019 Nicolai Gurgurov ilegal a fost menținut în stare de arest, reclamantul a indicat că, constatările respective poartă un caracter declarativ și neîntemeiat, or, instanța de judecată examinând demersurile înaintate pe cauza dată privind necesitatea prelungirii arestului preventiv, le-a admis ca fiind întemeiate. Instanța de judecată odată cu aplicarea și ulterior prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, în încheierile adoptate inclusiv la 25 aprilie 2019 și 28 mai 2019, s-a expus inclusiv și asupra existenței bănuielii rezonabile de comiterea infracțiunii de către învinuit, precum și asupra existenței riscurilor invocate de procuror. În fapt, învinuitul Nicolai Gurgurov s-a aflat în stare de arest până la 17 iunie 2019.

Vasile Golban a susținut că în cadrul urmăririi penale în cauza penală au fost efectuate acțiuni de urmărire penală îndreptate spre stabilirea fenomenului infracțional, identificării persoanelor care au comis infracțiunea și eventualilor complici, fixării urmelor infracțiunii, ridicării documentelor care au importanță pentru cauza penală. Astfel, pe lângă acțiunile de urmărire penală efectuate nemijlocit cu participarea lui Nicolai Gurgurov, de către procuror precum și membrii grupului de urmărire penală, au fost efectuate un șir de acțiuni de urmărire penală pentru a putea adopta o hotărâre în conformitate cu prevederile art. 291 din Codul de procedură penală.

Respectiv, s-au dispus și efectuat ridicări de acte de la instituțiile bancare și de la persoanele juridice, s-au efectuat percheziții, s-au autorizat și executat măsuri speciale de investigații, examinări, cercetări la fața locului, s-au audiat martori, s-a dispus efectuarea expertizei, s-a solicitat opinia organului de control Serviciul Fiscal de Stat, s-a întocmit delegație privind efectuarea investigațiilor financiar paralele către Agenția de recuperare a bunurilor infracționale.

Reclamantul a menționat că, procesul-verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiar paralele din 05 august 2019, cu materialele acumulate de Agenția de recuperare a bunurilor infracționale, au parvenit în adresa Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale la 6 august 2019, cauza penală fiind la acea dată transmisă de procurorul ierarhic superior către alt procuror din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Reclamantul a invocat că, fără rezultatele investigațiilor financiar paralele dispuse la 1 martie 2019 ce au parvenit la 6 august 2019 nu putea fi adoptată pe caz decizie în ordinea art. 291 din Codul de procedură penală, în privința lui Nicolai Gurgurov Nicolai. Mai mult, pentru adoptarea deciziei, la 27 septembrie 2019 procurorul și-a motivat soluția inclusiv și din conținutul procesului-verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare din 5 august 2019.

În cele din urmă, reclamantul a considerat că acțiunile efectuate în cauza penală în ce privește prelungirea termenului de arest preventiv aplicat în privința lui Nicolai Gurgurov, au fost efectuate în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură penală or, dovada acestor argumente constituie hotărârile instanțelor de judecată care au verificat oportunitatea și temeinicia înaintării demersurilor în cauză de către procuror, adoptând încheieri în acest sens, prin care demersurile procurorului au fost admise, nefiind stabilite încălcări, iar ulterior încheierile date fiind contestate cu recurs, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin deciziile adoptate a dispus menținerea lui Nicolai Gurgurov în stare de arest.

Reclamantul a mai notat că, încheierile instanței de judecată și deciziile Curții de Apel Chișinău, sunt în vigoare și în prezent, prin umare, constatările expuse, precum că a comis fapte ce constituie abatere disciplinară prevăzută în Legea cu privire la Procuratură și care este pasibilă tragerii la răspundere disciplinară, nu pot prevala asupra unor hotărâri în vigoare ale instanței de judecată, care dovedesc legalitatea acțiunilor procurorului.

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, s-a încetat procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura

pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, a fost contestată de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Leonid Demidov doar cu referire la pretensele încălcări admise la efectuarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2019670035, prin înregistrarea la 16 iulie 2020 la Consiliul Superior al Procurorilor a contestației cu nr. 1300.

Reclamantul a indicat, că în contestația depusă, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Leonid Demidov, a invocat că este de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, în partea ce ține de încetarea procedurii disciplinare în privința sa în cadrul gestionării cauzei penale nr. 2018790085.

De asemenea, hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, a fost contestată și de procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, prin înregistrarea la 29 iulie 2020 la Consiliul Superior al Procurorilor a contestației cu nr. 1423.

Conform reclamantului, ambele contestații au fost depuse contrar prevederilor legale prevăzute la art. 85 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură, fiind depuse la Consiliul Superior al Procurorilor, pe când urmau a fi depuse prin intermediul Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor.

De asemenea, reclamantul a invocat că, contestația procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos a fost depusă cu încălcarea termenului de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării, indicat ca termen limită de art. 85 alin. (3) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, contestația fiind înregistrată abia la 29 iulie 2020, adică peste 18 zile, invocând temei de repunere în termen a contestației depuse, faptul că hotărârea nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, ar fi fost trimisă în adresa sa prin scrisoarea din 22 iulie 2020 cu nr. 3-04d/20-1157, scrisoare prin care nu se expediază hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 în privința procurorului Vasile Golban, dar în privința altor persoane.

Reclamantul a remarcat faptul că, deși hotărârea nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică a fost contestată cu încălcarea prevederilor legale și conținutul contestărilor date reprezentau de fapt o poziție subiectivă a Inspecției procurorilor și a Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Consiliul Superior al Procurorilor prin hotărârea adoptată la 22 iulie 2020 le-a admis integral, reclamantului fiindu-i aplicată definitiv sancțiunea pentru concurs de abateri disciplinare, prin absorbția sancțiunii disciplinare mai ușoare de sancțiunea disciplinară mai gravă, aplicându-i definitive sancțiunea disciplinară – mustrare.

Reclamantul și-a manifestat dezacordul cu hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din 22 octombrie 2020, menționând că faptele constatate de către Direcția urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale și Inspecția procurorilor, reținute de Consiliul Superior al Procurorilor drept abateri disciplinare, nu au un suport probatoriu și nici temei legal, care ar permite tragerea la răspundere disciplinară. Or, în motivarea contestației procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos,

a fost indicat că acțiunile/inacțiunile procurorului constituie nu altceva decât abateri de la legislația în vigoare, care necesită a fi excluse prin pedepsire.

Reclamantul a invocat că, nici în cadrul procedurii disciplinare, nici la examinarea în Colegiul de etică și disciplină sau Consiliul Superior al Procurorilor, nu a fost invitată nici o parte pe dosar ca să explice, care anume drepturi și cum anume acestea au fost încălcate de către el.

Mai mult, actele Inspecției procurorilor prin care s-au constatat abaterile disciplinare, fiind propusă sancționarea procurorului Vasile Golban, nu conțin referință clară la ce dată a fost comisă abaterea disciplinară, care normă urmează a fi aplicată și din ce motiv.

Reclamantul a mai indicat că, ordinea de zi a ședinței Consiliului Superior al Procurorilor din 22 octombrie 2021 a fost aprobată de președintele Consiliului Superior al Procurorilor la 20 octombrie 2020, fiind adusă la cunoștința procurorului la 21 octombrie 2020, cu încălcarea prevederilor art. 86 alin. (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

La 23 februarie 2021, Vasile Golban a depus cerere suplimentară la acțiunea în contestare, menționând că la 2 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, a recepționat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020, cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020.

Reclamantul a subliniat că, în referința prezentată, reprezentantul Consiliului Superior al Procurorilor, în vederea conferirii unei aparențe legale a contestației depuse la 29 iulie 2020 de Adrian Mircos, a făcut referire și a anexat scrisoarea cu nr. 3-01d/20-1113 din 17 iulie 2020, scrisoare care, de altfel, confirmă expedierea actelor către Angela Motozoc, președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, dar nu către Adrian Mircos.

Astfel, a considerat că nu este clar când, de la cine și în ce circumstanțe, Adrian Mircos a aflat despre adoptarea hotărârii nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică în privința procurorului Vasile Golban. De altfel, reclamantul a considerat inexplicabilă poziția reprezentantului Consiliului Superior al Procurorilor referitor la stabilirea datei din care urma să curgă termenul de contestare și anume, care motive, acte și/sau informații i-au permis acestuia să conchidă asupra faptului că dreptul de a depune contestația de către Adrian Mircos urmează a fi calculat începând cu data de 22 iulie 2020, în circumstanțele în care prevederile legale aplicate la caz, relevă faptul că ultima zi de contestare era data de 16 iulie 2020, contestația urmând a fi depusă doar de către o persoană în drept de a contesta actul respectiv. Or, reieșind din dispozițiile art. 43 alin. (1) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Adrian Mircos nu poate fi subiect de sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror.

Din aceste considerente, reclamantul a depus prezenta acțiune în contestare, solicitând inclusiv prin cererea suplimentară din 23 februarie 2021, anularea în tot, a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020, cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, în privința procurorului Vasile Golban, ca fiind ilegală.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban a fost admisă. A fost anulată hotărârea nr. 1-

98/20 din 22 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică, adoptată în privința procurorului Vasile Golban.

Prin decizia din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor, a fost casată integral hotărârea din 21 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

După rejudecarea cauzei, prin hotărârea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban a fost admisă, fiind anulată hotărârea nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică, adoptată în privința procurorului Vasile Golban.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii enunțate, la data de 30 mai 2022, Consiliul Superior al Procurorilor a contestat-o cu recurs, care ulterior la data de 22 august 2022 a fost completat cu motivare, solicitând în urma depunerii motivării recursului, admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința formulată asupra acțiunii în contestare anexată la dosar, suplimentar invocându-se că aspectele reținute de către prima instanță au fost interpretate greșit, în lipsa oricăror temeieri legale, iar pe cale de consecință hotărârea nominalizată este una eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare, urmând a fi casată integral cu respingerea cererii de chemare în judecată.

Recurentul a indicat că hotărârea contestată nu oferă răspuns la constatările și concluziile privind încălcările disciplinare care au fost reproșate procurorului Vasile Golban. Or, actul judecătoresc contestat conține formulări generale, iar aprecierile făcute sunt eronate, fiind evident omisă obligația de a analiza minuțios cauza dedusă judecătii, cu aprecierea probelor prin prisma cadrului legal aplicabil speței.

La rândul său, atitudinea subiectivă și superficială a instanței de judecată la aprecierea probelor și la motivarea hotărârii criticate a determinat soluționarea greșită a cauzei, lăsând fără un răspuns adecvat obiecțiile privind modul necorespunzător de exercitare de către intimatul Vasile Golban a atribuțiilor funcționale, precum și a alterat esența interpretării corecte a principiului independenței și obiectivității procurorului, care prin întreaga sa activitate este obligat să asigure respectarea, fără echivoc a drepturilor omului.

De asemenea, prima instanță a omis să se expună asupra tuturor circumstanțelor abaterilor disciplinare incriminate procurorului Vasile Golban, prevăzute la art. 38 lit. a) și e) din Legea nr.3/2016, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, referitor la încălcările comise de către ultimul în cadrul exercitării urmăririi penale și nu a oferit răspuns la argumentele ce țin de conduita procesual pasivă a intimatului în cadrul dosarelor penale nr. 2018790085 și nr. 2019670035.

În opinia recurentului, Curtea de Apel Chișinău nu a efectuat analiza privind caracterul echitabil al întregii proceduri, începând cu etapa prealabilă elaborării și

depunerii demersului de autorizare a interceptărilor convorbirilor telefonice pe dosarul nr. 2018790085, pe care era obligat să îl asigure procurorul Vasile Golban. Or, nu sunt clare motivele pentru care au fost acceptate sau respinse probele prezentate de către participanții la proces și nu a fost dată o apreciere corespunzătoare acestora, nu s-a dat răspuns asupra tuturor argumentelor și cerințelor formulate.

La fel, Curtea de Apel Chișinău nu a dat răspuns la argumentele ce țin de conduita pasivă a procurorului Vasile Golban, în cadrul exercitării urmăririi penale pe dosarul nr.2019670035 care timp îndelungat, mai mult de 3 luni, nu a efectuat nici o acțiune cu învinuitul Nicolai Gurgurov, deși acesta se afla în detenție, evitând să menționeze circumstanțele referitoare la obligațiile ce reveneau procurorului în conformitate cu cerințele normative și a omis să se expună și nu a explicat dacă un asemenea mod de exercitare a atribuțiilor de serviciu a fost compatibil cu cerințele prevăzute de lege sau dacă acesta se aliniază statutului profesional al unui procuror.

Mai mult ca atât, concluziile primei instanțe au o expresie lacunară și nu justifică conduita procurorului Vasile Golban. Or, în speță obiectul examinării procedurii disciplinare l-a constituit acțiunea, adică conduita procurorului în contextul atribuției de efectuare cu diligență a acțiunilor procesuale ce îi reveneau la gestionarea dosarelor penale nr. 2018790085 și nr. 2019670035.

Din aceste considerente, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii, de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că până a se expune referitor la legalitatea soluției adoptate de către instanța de judecată, precum și a argumentelor invocate în acest sens în recurs, urmează să verifice dacă la caz a fost sau nu respectat termenul de depunere a recursului, dacă actul judecătoresc contestat poate fi atacat în ordine de recurs și dacă a fost depus de o persoană împuternicită.

Fiind suverană în privința controlului pe care îl efectuează și având în vedere argumentele care i-au fost prezentate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a analizat inițial aceste aspecte prin prisma art. 20 din Constituție care consacră principiul accesului liber la justiție, care reprezintă facultatea oricărei persoane de a introduce o acțiune în justiție, implicând obligația corelativă a statului să soluționeze această acțiune.

Prin generalitatea formulării sale, articolul 20 permite oricărei persoane (fizice/juridice), cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid, accesul la justiție. Totodată, el permite accesul la justiție pentru apărarea oricărui drept sau libertăți și a oricărui interes legitim, indiferent dacă aceasta rezultă din Constituție sau din alte legi.

De asemenea, conform art. 119 din Constituție în coroborare cu 244 alin. (1) din Codul administrativ, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii. Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Prin urmare, hotărârea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău formează obiectul recursului prevăzut la capitolul V, cartea a treia din Codul administrativ.

Cu referire la depunerea cererii de recurs, Colegiul reține prevederile art. 245 din Codul administrativ, potrivit cărora recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată în data de 26 mai 2022 (vol.II,f.d.102), fiind notificată recurentului Consiliul Superior al Procurorilor în data de 28 iulie 2022 (vol.II,f.d.147).

Astfel, depunerea recursului nemotivat la data de 30 mai 2022 (vol.II,f.d.142), cât și motivarea acestuia prezentată la data 22 august 2022 (vol.II,f.d.148) sunt în termen.

Cu referire la reprezentarea în instanța judecătorească, Colegiul reține că în speță, cererea de recurs a fost semnată de Șeful Secției contencios din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor, Iulian Gainaru, în temeiul procurilor nr. 5/2-01d/21-1341 din 2 iulie 2021 și nr. 5/2-01d/22-1825 din 27 iunie 2022, valabile pe un termen de un an și semnată de Președintele Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora Iulian Gainaru a fost împuternicit cu dreptul de a semna în numele recurentului atât cererea de recurs preliminară cât și motivarea recursului, precum și cu dreptul de a contesta hotărârea recurată (vol.II,f.d.19,167).

Aceste circumstanțe denotă că recursul a fost depus de către o persoană împuternicită, or, neacceptarea acestei soluții ar însemna încălcarea dreptului recurentului de acces la justiție.

Colegiul notează că în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil a remis participanților la proces copia recursului, creându-le astfel condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procesului în recurs, cât și le-a acordat posibilitatea de a interveni cu concluzii scrise.

Intimatul Vasile Golban a recepționat în data de 28 august 2022 motivarea recursului depusă de Consiliul Superior al Procurorilor (vol.II,f.d.174), iar în ședința de judecată din 24 noiembrie 2022 a prezentat în apărarea sa referința pe marginea recursului vizat, solicitând respingerea recursului cu menținerea actului judecătoresc recurat.

La data de 12 octombrie 2022, examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul Superior al Procurorilor împotriva hotărârii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, completul de admisibilitate specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond a acestuia, în complet de cinci judecători pentru data de 9 noiembrie 2022.

Totodată, ținând cont de complexitatea cauzei și de problemele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a considerat prin prisma art. 247 din Codul administrativ că în speță există circumstanțe ce ar dicta necesitatea audierii participanților la

proces, motiv pentru care examinarea recursului a fost fixată în ședință publică pentru data de 24 noiembrie 2022, ora 9.00.

Astfel, în cadrul ședinței instanței de recurs cu participarea părților din 24 noiembrie 2022, reprezentantul recurentului Consiliul Superior al Procurorilor – Iulian Gainaru a susținut recursul înaintat și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat, reiterând motivele de drept și de fapt indicate în motivarea recursului anexat la dosar.

Intimatul Vasile Golban, în cadrul ședinței instanței de recurs a solicitat respingerea recursului cu menținerea hotărârii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată, indicând că motivele expuse în recurs sunt declarative și fără suport juridic.

Având în vedere că în ședința de judecată părțile s-au expus asupra problemelor invocate în cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a amânat pentru data de 30 noiembrie 2022 recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor împotriva hotărârii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, pentru studierea suplimentară întru adoptarea deciziei.

Colegiul judiciar urmează a se expune referitor la legalitatea soluției adoptate de către instanța de judecată ierarhic inferioară prin prisma argumentelor invocate în recurs și a referinței prezentate în cadrul ședinței de judecată.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a acțiunii.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, rezultă că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Iar potrivit art. 194 alin. (1) și (2) din același cod, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată

de instanța de judecată ierarhic inferioară și confirmată de părți, precum că Adrian Mircos, procuror-șef al Direcției de urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale a depus la 4 octombrie 2019, sesizare cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare admise în cadrul conducerii urmăririi penale în cauza penală nr. 2018790085, de către procurorul Vasile Golban, înregistrată cu nr. 1341-79/s/19-105, prin care a solicitat întreprinderea măsurilor legale pentru sancționarea disciplinară a procurorului în temeiul art. 38 lit. a), e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (f.d. 59-68, din dosarul de control vol. I).

Prin raportul din 5 noiembrie 2019 și decizia din 5 noiembrie 2019 a inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Leonid Demidov s-a transmis pentru examinare Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban (f.d.295-298, 295-304, vol. III din dosarul de control).

Potrivit copiei dosarului de control nr. 35-6/13 inițiat în privința procurorului Vasile Golban, rezultă că, Viorel Morari, procuror-șef al Procuraturii Anticorupție a depus la 15 noiembrie 2019, la Consiliul Superior al Procurorilor, sesizare cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare admise în cadrul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr. 2019670035 de procurorul Vasile Golban, înregistrată sub nr. 1591-104s/19-136, prin care a solicitat în temeiul art. 52 din Codul de procedură penală, art. 43 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, verificarea acțiunilor procurorului sub aspect disciplinar (f.d. 3-6, vol. IV din dosarul de control).

Prin raportul din 16 decembrie 2019 și decizia din 16 decembrie 2019 a inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Vasile Godoroja s-a transmis pentru examinare Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban (f.d.146-152, 153-154 vol. III din dosarul de control).

În conformitate cu art. 65 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016 și modificat prin hotărârile nr. 12-13/17 din 24.01.2017, nr. 1-40/2020 din 28.05.2020, nr. 1-132/2020 din 18 decembrie 2020, sesizările din 4 octombrie 2019 și 15 noiembrie 2019, au fost conexate într-o singură procedură, cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară comisă de către procurorul Vasile Golban.

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentată în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban, nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a fost încetată procedura disciplinară, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară (f.d.19-32, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale, Leonid Demidov, la 16 iulie 2020 a depus contestație înregistrată sub nr. 1300, solicitând admiterea contestației, casarea hotărârii de încetare a procedurii disciplinare și adoptarea unei hotărâri noi

prin care să se soluționeze cauza, cu constatarea abaterii disciplinare conform prevederilor art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (f.d. 33-35, vol.I).

De asemenea, manifestându-și dezacordul cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, Adrian Mircos, procuror-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale a depus la 29 iulie 2020 contestație înregistrată cu nr. 1423, solicitând examinarea cazului pe fond, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie constatată abatere disciplinară și aplicată sancțiunea disciplinară corespunzătoare în privința procurorului Vasile Golban (f.d.36-44, vol.I).

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 în privința procurorului Vasile Golban a fost admisă contestația Inspecției procurorilor și contestația procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020. A fost casată hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 în privința procurorului Vasile Golban, cu adoptarea unei noi hotărâri. A fost recunoscut vinovat procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban, de comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, și a fost aplicată în privința acestuia sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment. A fost recunoscut vinovat procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban, de comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit. a) și lit. e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și, a fost aplicată în privința acestuia sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare. A fost stabilită definitiv sancțiunea pentru concurs de abateri disciplinare, prin absorbția sancțiunii disciplinare mai ușoare de sancțiunea disciplinară mai gravă și a fost aplicată definitiv în privința procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban, sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare (f.d. 103-122, vol. I).

Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban a recepționat hotărârea nominalizată la 2 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d. 123, vol. I).

Înaintând prezenta acțiune la 23 noiembrie 2020 împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, Vasile Golban a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 și menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, prin care a fost încetată procedura în privința sa pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prin prisma art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, prima instanță – Curtea de Apel Chișinău, având ca obiect anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o integral.

Pentru a hotărâ astfel, instanța de fond a constatat că Consiliul Superior al Procurorilor a reținut săvârșirea abaterilor disciplinare imputate reclamantului într-

un mod arbitrar, stabilind în mod formal îndeplinirea cumulativă a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură. Or, din analiza materialelor cauzei și din analiza actului administrativ contestat, în acțiunile procurorului Vasile Golban nu se poate reține comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016.

Totodată, analizând încălcările imputate reclamantului în activitatea sa, instanța de judecată a conchis că acestea au fost formulate cu caracter general, fiind o opinie subiectivă asupra dispunerii și efectuării măsurilor speciale de investigații pe dosarul nr. 2018790085 și a acțiunilor procesuale pe dosarul nr. 2018790085.

Or, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiului independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

În lumina celor expuse, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, în acțiunile procurorului Vasile Golban nu au fost stabilite anumite temeuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către acesta a abaterii disciplinare, pasibile răspunderii în temeiul art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură.

La rândul său, în lipsa unuia dintre elemente constitutive: latura obiectivă și/sau subiectivă, abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului, motiv pentru care acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban a fost admisă integral.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanța de fond este greșită.

În acest context, instanța de judecată reiterează că întru soluționarea corectă a litigiului dedus judecății nu poate fi constrânsă, la examinarea litigiului dedus judecății doar prin prisma normelor invocate de către reclamant, ci este liberă să le analizeze și în raport cu prevederile relevante pentru soluționarea justă a litigiului dedus judecății, importante fiind argumentele aduse în acest sens.

În corespundere cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În conformitate cu art. 36 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ individual defavorabil contestat), procedura disciplinară este aplicabilă procurorilor în funcție și procurorilor care și-au încetat raporturile de serviciu. Procurorii sînt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38.

Totodată, potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), constituie abatere disciplinară îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii.

Iar conform art. 39 alin. (1) lit. b) din Legea sus enunțată, în funcție de gravitatea abaterilor și în condițiile legii, procurorului i se aplică, prin hotărârea

Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, sancțiune disciplinară sub formă de muștrare.

La rândul său, muștrarea conform art. 39 alin. (3) din aceeași Lege este o critică exprimată în formă scrisă privind faptele comise de procuror.

Colegiul reține că sancțiunile disciplinare conform art. 41 alin. (1) - (3) din Legea menționată supra, se aplică procurorilor în funcție. Sancțiunea disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sînt evaluate avînd în vedere atît efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cît și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii. Termenul de acțiune al sancțiunii disciplinare este de un an de la data aplicării.

Potrivit prevederilor art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de:

- a) orice persoană interesată;
- b) membrii Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, în condițiile art.31 alin.(5);
- d) Inspecția procurorilor, în urma controalelor efectuate.

Subiecții prevăzuți la alin. (1) pot înainta sesizarea cu privire la faptele ce le-au devenit cunoscute fie în exercițiul drepturilor sau al atribuțiilor lor funcționale, fie în baza informațiilor difuzate de mass-media sau de alte surse de informare.

La rândul său, art. 70 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, stabilește că Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe: elaborează și aprobă regulamentele privind activitatea sa, privind funcționarea colegiilor sale și alte regulamente care îl vizează.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-240/16 din 29 septembrie 2016, a fost aprobat Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror.

Conform pct. 2.1 din Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de: a) orice persoană interesată; b) membrii Consiliului Superior al Procurorilor; d) membrii Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor în condițiile art.31 alin. (5) din Legea cu privire la Procuratură; e) Procurorul General; f) procurorii-șefi; g) Inspecția procurorilor, în urma controalelor efectuate.

Totodată, potrivit pct.2.2 din același Regulament, subiecții prevăzuți la pct.2.1 pot înainta sesizarea cu privire la faptele ce le-au devenit cunoscute fie în exercițiul drepturilor sau al atribuțiilor lor funcționale, fie în baza informațiilor difuzate de mass-media sau din alte surse de informare.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016, a fost aprobat Regulamentul privind modul de organizare și

funcționare a Colegiului de disciplină și etică, textul căruia constituie parte integrantă a prezentei hotărâri.

Pct.81 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12 - 228/16 din 14 septembrie 2016, modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, după examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Procurorilor adoptă una dintre următoarele decizii motivate: a) menține fără modificare hotărârea Colegiului; b) admite contestația și adoptă o nouă hotărâre pe cauza disciplinară.

În acest caz prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii Colegiului cu privire la cauza disciplinară sânt aplicabile și Consiliului Superior al Procurorilor.

La rândul său, conform prevederilor art. 86 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură, în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide menținerea hotărârii contestate; casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

Ținând cont de faptul că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, ci trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, instanța de recurs reține la caz și prevederile art. 21 din Codul administrativ, potrivit cărora autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

În conformitate cu prevederile art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În același sens, art. 194 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Art. 119 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stabilește că conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale.

Potrivit art. 120 alin. (1) din același Cod, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Conform art. 220 alin. (1) din Codul administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art. 221 alin. (1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art. 93 din Codul administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Analizând normele legale enunțate care reglementează activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiul a stabilit că organul independent, cu statut de persoană juridică, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii, dispune de dreptul discreționar la emiterea hotărârilor pe marginea subiectului examinat în actul administrativ contestat, întrucât prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii Colegiului cu privire la cauza disciplinară sânt aplicabile și Consiliului Superior al Procurorilor.

Totodată, Colegiul reține că deși libertatea de a alege decizia optimă este generată de norma de drept, de actul normativ pus în aplicare, iar în procesul de reglementare, prin intermediul dispozițiilor juridice, legislatorul a lăsat subiecților de drept o anumită libertate în conduita lor, totuși decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului normativ, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității, echității.

Aici, instanța de recurs relevă că Codul administrativ reglementează aplicarea dreptului discreționar. Or, autoritatea publică posedă o marjă discreționară în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei.

Astfel, art. 137 din Codul administrativ, stabilește că în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra

oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că prima instanță, examinând cauza, greșit a concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii în contestare depusă de Vasile Golban.

Or, actul administrativ individual contestat – hotărârea nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 a Consiliului Superior al Procurorilor, corespunde cerințelor de legalitate, dreptul discreționar al autorității publice fiind exercitat cu respectarea prevederilor art. 137 din Codul administrativ, actul administrativ contestat fiind motivat, concluzia Plenului Consiliului Superior al Procurorilor de a-l recunoaște vinovat pe procurorul Vasile Golban de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură și de a-i aplica în privința acestuia definitiv a sancțiunii pentru concurs de abateri disciplinare, prin absorbția sancțiunii disciplinare mai ușoare de sancțiunea disciplinară mai gravă, sancțiunea disciplinară sub formă de muștrare, fiind fortificată inclusiv de actele anexate la materialele dosarului și a dosarului administrativ.

Cu referire la abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), invocată în actul administrativ contestat – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, instanța de recurs constată că procedura disciplinară, în această parte, are la origine sesizarea depusă de către procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție Viorel Morari, temeiurile căreia au fost reproduse inclusiv și în raportul inspectorului întocmit pe caz, indicându-se asupra încălcărilor comise de către procurorul Vasile Golban în cadrul exercitării urmăririi penale pe doșarul penal nr.2019670035.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor a stabilit că Vasile Golban a exercitat urmărirea penală în cauza nr.2019670035, în baza căreia la data de 28 februarie 2019 a fost reținut cet. Nicolai Gurgurov, în privința acestuia fiind aplicată ulterior arestarea preventivă, iar termenul măsurii preventive a fost prelungit de mai multe ori, constituind în total perioada 1 martie 2019 – 29 iunie 2019 (cca 4 luni de zile).

La fel, din materialele cauzei în coroborare cu materialele din procedura disciplinară s-a stabilit că ultima acțiune procesuală efectuată cu învinutul în această perioadă a fost la data de 18 martie 2019, după care până la eliberarea din arest preventiv nu au fost realizate acțiuni de urmărire penală cu participarea lui.

Respectiv, Inspecția procurorilor a concluzionat că în perioada 15 aprilie 2019 – 29 iunie 2019 cet. Nicolai Gurgurov ilegal a fost menținut în stare de arrest.

De asemenea, investigațiile disciplinare au constatat că pe parcursul lunii martie 2019, cet. Nicolai Gurgurov a fost escortat de 5 (cinci) ori la sediul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, pentru efectuarea acțiunilor procesuale. Însă la una din aceste escortări, executată la data de 4 martie 2019, cu învinutul Nicolai Gurgurov nu s-a efectuat nici o acțiune procesuală, acesta fiind ținut ilegal, timp de câteva ore, la sediul procuraturii.

Tot actele cauzei atestă că prin ordonanța din 27 septembrie 2019, cet. Nicolai Gurgurov a fost scos de sub urmărire penală, iar cauza penală a fost clasată.

Colegiul reține că aceste circumstanțe denotă conduita pasivă a procurorului Vasile Golban față de obligațiile sale funcționale în situația când avea în gestiune un dosar penal pe care figura o persoană arestată, cu atât mai mult că pe acest reclamantul, mai mult de 3 luni, nu a efectuat nici o acțiune cu învinuitul Nicolai Gurgurov, deși acesta se afla în detenție. Or, prima prioritate pentru autoritățile judiciare naționale (inclusiv procurorul) să se asigure că, într-un anumit caz, arestul preventiv al persoanei acuzate nu depășește un interval de timp rezonabil, fiind imperativă obligația revizuirii detenției continue a persoanelor la etapa prejudiciară, în vederea eliberării, atunci când circumstanțele nu mai justifică continuarea privării de libertate

Într-adevăr, Consiliul Superior al Procurorilor nu este în drept să analizeze temeiurilor pe care le-a invocat procurorul în demersul de aplicare a arestării preventive față de cet. Nicolai Gurgurov și nici proporționalitatea ingerinței în drepturile persoanei nominalizate, aceasta fiind de competența instanței de judecată, însă analiza pe care a făcut-o Consiliul Superior al Procurorilor se referă la conduita procesuală a procurorului Vasile Golban raportat la un dosar din gestiune, în care figura o persoană arestată, ce avea vârsta de 67 de ani, iar acțiunile procesuale urmau a fi efectuate cu promptitudine sporită, or, conform raționamentelor invocate de CtEDO rezultă că nu sunt acceptate „perioade de stagnare”, pentru care să nu existe nici o explicație (Beaumartin c.Franței).

Cu referire la abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), invocată în actul administrativ contestat – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii, instanța de recurs constată că procedura disciplinară, în această parte se află sesizarea depusă de către Adrian Mircos, procuror-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, după verificarea materialelor cauzei penale nr.2018790085, pornită la data de 29 mai 2018, în baza art. xxxx din Codul penal, în care conducerea urmăririi penale a fost încredințată procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban.

Criticile din hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor au fost formulate în raport cu acțiunile pe care le-a realizat procurorul Vasile Golban până la emiterea demersului de autorizare a măsurilor speciale de interceptare a convorbirilor telefonice.

Potrivit probelor administrate în procedura disciplinară, procurorului Vasile Golban i-au fost prezentate rapoarte ale ofițerilor de poliție, în care era indicat expres despre necesitatea interceptărilor convorbirilor telefonice rezultate din măsurile speciale deja efectuate.

La rândul său, procurorul Vasile Golban nu a supus aprecierii faptul că asemenea „măsuri speciale deja efectuate” în realitate nu existau. Or, potrivit art. 132¹ din Codul de procedură penală, măsurile speciale se efectuează numai în cadrul unui dosar penal.

Respectiv, procurorul Vasile Golban urma să verifice dacă măsurile speciale de investigație la care se refereau ofițerii de poliție au fost efectuate în cadrul altor

dosare (dar preluarea rezultatelor reprezintă o altă procedură), deoarece în dosarul penal de referință alte măsuri speciale la acel moment încă nu fuseseră efectuate.

Astfel, odată ce alte măsuri speciale de investigații pe caz nu erau încă efectuate, rezultă că rapoartele ofițerilor de poliție erau fără conținut factologic și nu corespundeau prevederilor legii procesuale, însă procurorul Vasile Golban nu a analizat aceste aspecte.

Consiliul Superior al Procurorilor prin actul administrativ contestat, a sancționat conduita procesuală a procurorului Vasile Golban, care a fost lipsită de o analiză atentă a rapoartelor ofițerilor de poliție, dar nu depunerea, în sine, a demersurilor de interceptare a convorbirilor telefonice.

Cu alte cuvinte, comportamentul procurorului Vasile Golban a fost contrar obligațiilor stabilite de normele penale, procesual penale și etice, dându-l acționând în lipsa loialității adecvate, care trebuie să caracterizeze soluțiile pe care le dispune un procuror în legătură cu derularea urmăririi penale în general și în legătură cu autorizarea măsurilor speciale de investigații în special. Or, asemenea stare a lucrurilor este în afara oricărei justificări rezonabile, comportă vicii grave în conștientizarea rolului procurorului stabilit de lege și denotă o lipsă profundă de responsabilitate, ce contravine fundamental cu statutul profesional atribuit procurorului prin Constituție și prin lege.

La fel, Consiliul Superior al Procurorilor a efectuat analiza activității procurorului Vasile Golban în cadrul cauzei penale nr. 2018790085, inclusiv prin prisma art. 8 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, care are drept scop protecția persoanei împotriva unei imixțiuni arbitrare din partea autorităților publice, însă acesta nu înseamnă că statul are doar obligații negative, de a se abține de la asemenea ingerințe. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa a estimat că substanța art. 8 produce și obligații pozitive inerente cu privire la respectarea efectivă a valorilor protejate prin Convenție.

Mai mult, Consiliul Superior al Procurorilor în actul administrativ contestat, a menționat că substanța actului de justiție înseamnă mai mult decât simpla întrunire a condițiilor de formă pentru realizarea procedurilor juridice or, subiecții abilitați cu aplicarea în concret a legii au obligația de a examina cazurile într-o manieră complexă, ținând cont de toate circumstanțele cauzei și, raportat la prezenta procedură disciplinară, procurorul Vasile Golban, pe lângă condițiile stricte ale autorizării măsurilor speciale de investigații, avea sarcina prescrisă de lege, de a contribui la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Consiliul Superior al Procurorilor a stabilit că procurorul Vasile Golban a procedat necorespunzător atunci când a analizat relevanța solicitării/prelungirii interceptărilor convorbirilor telefonice, precum și în contextul acestor măsuri.

La acest capitol, Consiliul Superior al Procurorilor a statuat că procurorul Vasile Golban nu a depus efort și nu a analizat situația pe care o investiga în lumina coordonatelor dreptului la libera exprimare a persoanelor consfințit atât prin Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, cât și la nivel constituțional, dar în mod tendențios a acceptat și a încurajat evoluția, timp îndelungat a investigațiilor procesual-penale pe conținutul a câtorva mesaje de protest plasate pe o rețea de socializare.

Or, este inadmisibil rolul pasiv al procurorului în respectiva cauză penală,

ținând cont de faptul că dânsul și-a redus contribuția doar la o prestație tehnică de prezentare către judecătorul de instrucție a rapoartelor depuse de către ofițerii de investigații, fără să analizeze conținutul acestora și fără să le raporteze la circumstanțele particulare ale cazurilor aflate în examinare. De fapt, procurorul nu a asigurat verificarea în modul corespunzător a raportului de cauzalitate între persoanele indicate în ordonanțele de pornire a urmăririi penale și persoanele supuse măsurilor speciale de investigații, precum și între faptele invocate în ordonanțele de pornire a urmăririi penale și evenimentele desfășurate în realitate.

Aspectele sus-constatate și fortificate prin actele din dosarul administrativ denotă că procurorul Vasile Golban, conștientizând importanța atribuțiilor ce îi reveneau în cadrul exercitării funcției, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu în contextul exercitării atribuțiilor de exercitare a urmăririi penale a cauzei aflate în gestiunea sa, în special prin eludarea obligațiilor ce îi reveneau la autorizarea măsurilor speciale.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca întemeiată concluzia Consiliului Superior al Procurorilor expusă în actul administrativ contestat precum că procurorul Vasile Golban la exercitarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2018790085 nu a ținut cont de prescripțiile art. 1 alin. (2), art.19 alin. (3), art. 20, art. 52, art. 132¹⁻⁹, art.254, art.287¹ din Codul de procedură penală; art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, ceea ce denotă că faptele comise de către acesta, constituie îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, și încălcarea gravă a legii, adică abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură.

Or, dânsul nu și-a exercitat atribuțiile de serviciu în corespundere cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a), b), c) din Legea cu privire la Procuratură, pct. pct. 6.1.1., 6.1.4., 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016.

În acest context, nu pot fi reținute și se resping criticile lui Vasile Golban invocate în acțiunea în contestare, precum că actul administrativ contestat a fost adoptat cu încălcarea principiului independenței procesuale a procurorului, care îi oferă posibilitatea acestuia de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, precum și la concluziile despre lipsa de competență a Consiliului Superior al Procurorilor pe segmentul evaluării actelor procesuale emise de procurori.

Într-adevăr, deși principiul independenței procesuale a procurorului reprezintă un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil, totuși, acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind posibilitatea procurorului de a acționa după propria voință, deoarece independența procurorilor nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta fiind o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii, normă care este susținută de standardele internaționale și se regăsește în pct.6.2.1 din Codul de Etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016.

Colegiul reține că potrivit pct. 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie: să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului

și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor, să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice, să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate.

Respectiv, substanța actului de justiție înseamnă mai mult decât simpla întrunire a condițiilor de formă pentru realizarea procedurilor juridice, or, subiecții abilitați cu aplicarea în concret a legii au obligația de a examina cazurile într-o manieră complexă, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Prima instanță nu a ținut cont de faptul că procurorii sunt autoritatea publică care, în numele societății și în interes public, asigură aplicarea legii, luând în considerație atât drepturile persoanei, cât și necesitatea eficienței sistemului justiției penale, iar ca urmare, nu a ținut cont nici de faptul că constatarea disciplinară, în cazul dedus analizei, a vizat conduita procesuală a procurorului Vasile Golban care nu s-a aliniat standardelor de profesionalism și rolului ce îi revine procurorului în cadrul urmăririi penale.

Or, pe lângă rigorile autorizării măsurilor speciale de investigații, de fapt obiectivul procurorului Vasile Golban, era stabilirea adevărului care este doar unul dintre elementele din conduita procesuală pe caz, avea sarcina prescrisă de lege, de a contribui la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Având în vedere că efectuarea urmăririi penale reprezintă o competență a procurorului, care se exercită inclusiv în baza principiului independenței procesuale, Consiliul Superior al Procurorilor prin adoptarea actului administrativ contestat, nu s-a substituit unei instanțe de judecată și nu a analizat temeinicia sau legalitatea depunerii demersurilor de autorizare a interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice și nu a contestat principiul independenței procesuale a procurorului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, după cum greșit a interpretat Curtea de Apel Chișinău, ci a formulat critici în raport cu acțiunile pe care le-a realizat procurorul Vasile Golban până la emiterea demersului de autosesizare a măsurilor speciale de interceptare a convorbirilor telefonice, or, manifestarea independenței în activitate nicidecum nu înseamnă să se procedeze conform voinței arbitrare a procurorului, ci să se procedeze așa cum spune norma de drept.

Aici, Colegiul reține că procurorului Vasile Golban i-au fost prezentate rapoarte ale ofițerilor de poliție, în care era indicat expres că necesitatea autorizării măsurilor speciale deja efectuate.

La rândul său, procurorul Vasile Golban după cum s-a constatat nu a supus aprecierii faptul că asemenea „măsurile speciale deja efectuate” în realitate nu existau, cu atât mai mult că potrivit art.132¹ alin. (1) din Codul de procedură penală, măsurile speciale se efectuează numai în cadrul unui dosar penal.

Respectiv, procurorul Vasile Golban urma să verifice dacă măsurile speciale la care se refereau ofițerii de poliție au fost efectuate în cadrul altor dosare (dar preluarea rezultatelor reprezintă o altă procedură), deoarece în dosarele penale de

referință alte măsuri speciale la acel moment încă nu fusese efectuate.

Astfel, odată ce alte măsuri speciale de investigații pe caz nu erau încă efectuate, rezultă că rapoartele ofițerilor de poliție erau fără conținut factologic și nu corespundeau prevederilor legii procesuale, însă procurorul Vasile Golban nu a analizat aceste aspecte, motiv pentru care Consiliul Superior al Procurorilor în hotărârea sa, a sancționat conduita procesuală a acestuia, care a fost lipsită de o analiză atentă a rapoartelor ofițerilor de poliție, dar nu pentru depunerea, în sine, a demersurilor de interceptare a convorbirilor telefonice.

Colegiul reține deși încheierile instanței de judecată confirmă procedura de după depunerea demersului de interceptare a convorbirilor telefonice, sancțiunea disciplinară a fost aplicată procurorului Vasile Golban pentru conduita procesuală a acestuia de până la întocmirea demersului și pentru lipsa de analiză a rapoartelor prezentate de către ofițerii de poliție.

Respectiv, aceste constatări fundamentează concluziile Consiliului Superior al Procurorilor expuse în hotărârea disciplinară în privința procurorului Vasile Golban că conduita procesuală a dânsului, de până la întocmirea demersului de autorizare a interceptărilor convorbirilor telefonice nu trebuia să fie pur mecanică, dar să se conformeze cerințelor de calitate și analiză, condiții ce nu se atestă la caz.

Circumstanțe enunțate denotă că Consiliul Superior al Procurorilor s-a bazat pe probele administrate în cauza disciplinară, care au evidențiat că procurorul Vasile Golban, nu a asigurat efectuarea unei investigații ample în cauza penală care o avea în gestiunea sa și, efectiv, nu a asigurat verificarea informațiilor prezentate, precum și, fără a efectua vreo acțiune procesuală, în lipsa bănuielii rezonabile, și în lipsa mijloacelor de probă, neîntemeiat a dispus pornirea urmăririi penale în baza art.26, 285 alin. (1) din Codul penal.

Cu alte cuvinte, din actul administrativ contestat rezultă că procurorul Vasile Golban a fost tendențios în conduita sa procesuală, a apreciat disproporționat că existența unor comentarii pe rețelele de socializare este un temei solid de a crede că se preconizează dezordini masive, nu a făcut nici o analiză pe caz raportată la dreptul fundamental la liberă exprimare, prevăzut de art.10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Or, rapoartele întocmite de către ofițerii de poliție, făceau trimitere la anumite fapte și informații (deja existente) în urma măsurilor speciale de investigații, care însă nu coroborează în nici un fel cu materialele cauzei penale, deoarece cauza nu conține nici o măsură specială de investigație făcută anterior rapoartelor de inițiere a măsurilor care au fost autorizate ulterior de judecătorul de instrucție.

Astfel, materialele acumulate, care au precedat pornirea urmăririi penale, nu conțineau careva date din care ar releva o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunilor menționate. De asemenea, nu putea servi temei rezonabil de pornire a urmăririi penale pentru dezordini în masă nici rapoartele de autosesizare ale ofițerului de investigații și ofițerului de urmărire penală, care în conținutul lor și în anexe de fapt nu au careva suport probant în acest sens.

Respectiv, ținând cont de abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ) incriminată procurorului Vasile Golban prin actul administrativ contestat, Colegiul reține prin prisma raționamentului logico-juridic al elaborării, de către procuror, a demersului de autorizare a măsurii speciale de

investigații care nu se constituie ca un element izolat, deoarece la originea acestuia trebuie să se afle analize profunde a cazului în întregime, care țin de îndeplinirea obiectivă, profesională și cu acuratețea necesară, a atribuțiilor funcționale, că Consiliul Superior al Procurorilor a analizat poziția din contestație și a expus motivat concluziile cu raportare la standardele profesionale impuse procurorului Vasile Golban.

Or, autoritatea publică pârâtă corect a concluzionat că tocmai conduita procurorului Vasile Golban a generat riscul ingerinței ilegale în drepturile și libertățile persoanelor implicate, ceea ce a constituit o încălcare flagrantă a principiilor prezumției nevinovăției, legalității, respectării drepturilor și libertăților umane, secretului corespondenței, inviolabilității vieții private, consfințite la art.7, 8, 10, 14 și 15 din Codul de procedură penală.

La rândul său, existența normei procesual-penale și emiterea încheierii judecătorești de autorizare a interceptărilor convorbirilor telefonice nu sunt condiții exclusive, care în mod automat să califice ca fiind legală întreaga conduită procesuală a procurorului aferentă atribuțiilor sale în acest sens.

Cu referire la aceste aspecte, Colegiul relevă că Curtea de Apel Chișinău în favoarea temeiniciei acțiunii a făcut aprecieri greșite, limitându-se la condițiile strict formale, fără să procedeze la analiza complexă a modului cum a acționat procurorul Vasile Golban în cauza penală aflată în gestiunea sa și supusă verificării. Or, până la emiterea demersului de autorizare a interceptării convorbirilor telefonice, procurorul avea obligația să analizeze exigent și să stabilească întrunirea condițiilor prevăzute că asemenea măsuri speciale sunt necesare.

Aceasta deoarece efectuarea interceptărilor convorbirilor telefonice interferează substanțial cu dreptul la viață privată și este de datoria procurorului să excludă orice dubii sau elemente, care ar compromite acuratețea raționamentului său logico-juridic și ar afecta procesele sale de analiză a utilizării acestor competențe oferite de lege.

În acest sens, nu poate fi justificată absența motivării ordonanțelor de dispunere a măsurilor speciale de investigații, care nu conțin argumente de ce pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau cum poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor, precum și nici nu dau o explicație rezonabilă că aceste acțiuni, în concret, sunt necesare și proporționale cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând cadrul normativ aferent realizării măsurilor speciale de investigații, Colegiul consideră corectă concluzia Consiliului Superior al Procurorilor expusă în actul administrativ contestat că din perspectiva obligațiilor pozitive conexe, ce însoțesc procedurile de efectuare a acestor măsuri, procurorul Vasile Golban nu și-a îndeplinit corespunzător atribuțiile de serviciu, deoarece dânsul neîntemeiat a făcut aprecieri că doar obținerea autorizării judecătorești este suficientă pentru a asigura respectarea garanțiilor pentru persoanele vizate.

Prin urmare, Consiliul Superior al Procurorilor și-a respectat competențele, nu a făcut concluzii pe substanța raționamentelor procurorului Vasile Golban la efectuarea urmăririi penale, dar a făcut constatări doar ce țin de conduita procesuală a acesteia, la modul în care s-a raportat la atribuțiile funcționale, aspecte care nu interferează cu semnificația intrinsecă procesuală a atribuțiilor

procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penale.

În context, cu referire la jurisprudența CtEDO relevantă la subiectul aplicării măsurilor speciale de investigații, este de menționat cauza Iordachi și alții vs Moldova (hotărârea Curții din 10 februarie 2009), în care s-a menționat necesitatea prezenței criteriilor de rezonabilitate a suspiciunilor împotriva persoanei în scopul autorizării unei interceptări. Potrivit concluziilor Curții europene interceptarea convorbirilor telefonice este o ingerință foarte gravă în drepturile unei persoane și că doar motive foarte serioase bazate pe o bănuială rezonabilă că persoana este implicată într-o activitate criminală gravă ar trebui puse la baza autorizării acesteia (§51).

Este relevant că deși obiectul art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale îl constituie protecția persoanei împotriva unei imixțiuni arbitrare din partea autorităților publice, aceasta nu înseamnă că statul are doar obligații negative, de a se abține de la asemenea ingerințe. Reținem jurisprudența Curții europene a drepturilor omului, care a estimat că substanța art. 8 produce și obligații pozitive inerente cu privire la respectarea efectivă a valorilor protejate prin Convenție: "...[Articolul 8] nu se limitează în a ordona Statului să se abțină de la asemenea ingerințe: la acest angajament mai degrabă negativ se pot adăuga obligațiunile pozitive inerente cu privire la respectarea efectivă a vieții private sau de familie

Or, în speța în cauză, obiectul examinării procedurii disciplinare l-a constituit acțiunea, adică conduita procurorului în contextul atribuției de efectuare cu diligență a acțiunilor procesuale ce îi reveneau la gestionarea dosarului penal nr. 2018790085.

La fel, Colegiul reține că prin actul administrativ contestat, Consiliul Superior al Procurorilor nu a făcut calificări juridice, nu s-a expus pe fond referitor la hotărârile procesual-penale adoptate de procurorul Vasile Golban, pe motiv că relevanța și temeinicia acestora se verifică în ordinea ierarhică și/sau judiciară.

Însă, deși procurorul își bazează constatările pe propria apreciere a probelor și pe prevederile legale, aceste elemente din analiza cazului, efectuată de procuror, trebuie să corespundă cerințelor de corectitudine și de profesionalism.

Raționamentul logico-juridic al procurorului trebuie să fie onest și să corespundă situației constatate, însă în speță, după cum a constatat Consiliul Superior al Procurorilor, procurorul Vasile Golban a făcut o descriere evazivă și tendențioasă a faptelor constatate la acel moment și a redactat conținutul ordonanței de pornire a urmăririi penale prin excedere semnificativă de la situația confirmată la acel moment de materialele procesuale administrate.

În acest context, nu pot fi reținute nici criticile lui Vasile Golban invocate în acțiunea în contestare, precum că procedura disciplinară s-a desfășurat cu încălcarea prevederilor ce țin de persoana care poate avea calitatea de subiect al sesizării, având în vedere că procedura disciplinară a fost intentată la sesizarea Procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, care nu poate fi atribuit la vreuna din categoriile specificate la art. 43 alin. (1) din legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Or, art. 43 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la

Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), pct. 2.1 lit. a) și pct. 2.2 din Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29 septembrie 2016 și pct. 7.1. lit. a) din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General - interimar nr. 19/35 din 29 iulie 2016, denotă contrariul, și anume că sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de orice persoană interesată.

Respectiv, ținând cont de atribuțiile Procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică, prevăzute în Capitolul V al Regulamentului Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24 septembrie 2016, Colegiul reține că Adrian Mircos a avut dreptul de a depune sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, inclusiv a avut dreptul de a contesta hotărârea nr. nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor.

Cu referire la argumentele invocate în de Vasile Golban în acțiune vis-à-vis de nerespectarea termenului de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării hotărârii Colegiului de disciplină și etică din 10 iulie 2020, de depunere a contestației de către procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, Colegiul menționează că autorul sesizării nu a fost citat la Colegiul de disciplină și etică și nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii nr. 3-107/20 din 10 iulie 2020, astfel nefiindu-i imputabilă omisiunea dată, motiv din care nu pot fi aplicate regulile de calculare a termenului prevăzute de art. 85 alin. (3) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

La fel, nu pot fi reținute nici argumentele Curții de Apel Chișinău precum că prin motivele invocate în actul administrativ contestat, Consiliul Superior al Procurorilor și-a depășit competența funcțională, expunându-se asupra unor fapte și circumstanțe, verificarea legalității cărora, intră în competența altor organe, instituții. Or, argumentul invocat ține de aprecierea greșită a actului administrativ contestat, deoarece prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 nu s-a declarat ilegalitatea vreunui act emis de procuror, ci Consiliul Superior al Procurorilor a dat apreciere acțiunilor procurorului întreprinse în cadrul dosarelor penale aflate în gestiunea sa, fără ca concluziile respective să producă efecte juridice în privința demersurilor, ordonanțelor procurorului.

Cât privesc argumentele procurorului Vasile Golban referitor la faptul că nu era competent a verifica prezența bănuielii rezonabile cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni din categoriile celor enumerate de lege, până a accepta propunerile ofițerilor de investigații de a dispune și prelungi măsurile speciale de investigații, acestea nu constituie temei pentru respingerea recursului deoarece după cum s-a constatat, acesta a acționat necorespunzător în raport cu atribuțiile funcționale. Or, potrivit principiului supremației legii reflectat în pct. pct. 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4, 6.1.6 din Codul de etică al procurorilor aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții Europene

pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să se asigure ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției.

Colegiul notează că, regula de la pct. 6.1.1 din Codul de etică, vine să sublinieze nu doar obligația respectării principiului legalității așa cum este prevăzut acesta în Lege, dar și al respectării laturii etice a legalității - supremația legii.

În context, în toate cazurile și în toate etapele procedurii judiciare procurorii contribuie în a da asigurări că statul de drept și ordinea publică sunt garantate prin îndeplinirea justiției în mod echitabil, imparțial și efectiv. Regula de la pct. 6.1.4 din Codul de etică pusă în discuție vine să sublinieze procurorul trebuie să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice. Mai mult, Standardele de responsabilitate profesională și declararea atribuțiilor esențiale și drepturile procurorilor, adoptat de Asociația Internațională a Procurorilor la data de 23 aprilie 1999 (The IAP Standards), în punctul 4.2 statuează că, atunci când iau parte la investigarea unei infracțiuni sau exercită autoritate asupra poliției sau asupra altor organe de cercetare penală aflate sub jurisdicția lor, procurorii trebuie să acționeze obiectiv, imparțial și cu profesionalism, și să se asigure că aceste organe de cercetare penală respectă principiile de drept și drepturile fundamentale ale omului. Procurorii ar trebui să acorde o atenție deosebită deciziei de a începe sau nu urmărirea penală, să respecte drepturile victimelor, martorilor și suspectilor și să permită oricărei persoane afectate de deciziile lor să facă recurs. De asemenea, obligația procurorului de a respecta drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice, se circumscrie valorilor anunțate în preambulul Codului de etică, cum ar fi respectarea demnității umane, a drepturilor și libertăților omului. Regula își găsește corespondent în Liniile Directoare Europene cu privire la Etica și Comportamentul Procurorilor „Ghidul de la Budapesta”.

Iar potrivit regulii de la pct. 6.2.1 din Codul de etică, procurorul trebuie să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție.

Așadar, împrejurările descrise determină Colegiul să conchidă că Consiliul Superior al Procurorilor corect a considerat că prestația profesională a procurorului Vasile Golban la instrumentarea respectivelor cauze penale a fost inacceptabilă, motiv pentru care întemeiat a constatat în acțiunile acestuia abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură.

Sunt neîntemeiate și argumentele reclamantului preluate de instanța de fond la adoptarea soluției pe caz precum că, actul administrativ contestat nu corespunde cerințelor de conținut, în mod special în ceea ce privește motivarea soluției adoptate și caracterul clar/cert al pretinsei abateri disciplinare constatate.

Or, conform art. 51 alin. (8) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), hotărârea privind cauza disciplinară se constituie din partea introductivă, partea descriptivă, partea motivatorie și partea dispozitivă. Forma și conținutul hotărârii se aprobă prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Coroborând normele legale enunțate la actul administrativ contestat, Colegiul constată că argumentele lui Vasile Golban despre lipsa motivării actului administrativ contestat, sunt declarative, deoarece hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020 denotă contrariul, aceasta corespunde normelor legale care reglementează forma și conținutul unei astfel de hotărâri.

Prin urmare, în speță nu se regăsesc careva temeiuri legale pentru a dispune anularea actului administrativ individual contestat – hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-98/20 din 22 octombrie 2020, emisă în privința procurorului Vasile Golban, acesta fiind emis cu respectarea competenței, de către autoritatea publică emitentă fiind respectate normele legale care reglementează procedura soluționării cauzei disciplinare și stabilit aplicarea corectă a normelor materiale. Or, la adoptarea actului administrativ, Consiliul Superior al Procurorilor și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar și și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Având în vedere că prin hotărârea Consiliul Superior al Procurorilor s-a constatat abaterea disciplinară procurorului Vasile Golban pentru neglijarea acurateții profesionale și compromiterea cerinței de onestitate a raționamentului logico-juridic, care au afectat conduita procesuală și au creat premisele pentru demararea investigațiilor procesual-penale într-un cadru de aparență a respectării normelor de drept penal material și procesual, dar nu pentru hotărârile procesual-penale adoptate, Curtea de Apel Chișinău, contrar prevederilor normelor de drept enunțate în raport cu circumstanțele cauzei, greșit a ajuns la concluzia admiterii acțiunii în contestare depuse de Vasile Golban.

La rândul său, aceste circumstanțe permit completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ să conchidă că, prima instanță, a interpretat și a aplicat greșit prevederile legii, motiv din care actul judecătoresc de dispoziție pronunțat, nu pot fi menținut.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează prin prisma art.

224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ că acțiunea în contencios administrativ depusă de Vasile Golban este neîntemeiată și pasibilă de respingere.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii în contestare depusă de Vasile Golban.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) în coroborare cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.

Se casează integral hotărârea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil, și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea în contestare depusă de Vasile Golban împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

Mariana Pitic